

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A külföld és Magyarország.

Hogy Magyarország a külfölddel, saját belügyeit is tekintve, minő vizsás helyzetben van, az most, mikor a nemzet jogaiért küzd, tűnik ki leginkább.

A kis Szerbia aggodalom nélkül gyilkolhat királyokat, ez neki tisztán belügye. Angliától kezdve valamennyi állam urakodója, kormánya, sajtója elítéli a királygyilkosságot, de azután hidegvérű megjegyzést fűz ítéletéhez.

— Nekünk külföldben az egész dologhoz semmi közünk, ez Szerbiának a belügye.

Mi nem vagyunk ebben a szerencsés helyzetben, még ha jogainkért küzdünk is. Nekünk a külföld fenyegető veszedelem.

Ime, a nemzet jogaiért folytat küzdelmet. És különös, hogy e küzdelemben a pártvezéreknek első dolga volt a szerdai nemzetgyűlés után arra gondolni, hogy a külföldet a magyar politikai helyzetről informálják, nehogy a külföldi penzpiac, a külföld kormányai ellenünk forduljanak és egyetlen pénzművelettel milliónyi károkat okozzanak.

Mindez pedig csak azért van így, mert a közös ügyeket a Bécsben székelő közös miniszteriumok intézik. A közös külügy-, a közös hadügy- és a közös pénzügyminiszterek vannak közvetlen összeköttetésben a külfölddel és a diplomáciai közvetlen érintkezés az állam életének lényegét képező ügyekben ezektől szerzi be információit, melyek sajnos, sokszor a magyarkormány álláspontjának figyelembe vétele nélkül mennek a nagy és kishatalmak kormányaihoz.

Elhisszük, hogy ezek az információk feltétlenül figyelembe veszik a magyar államnak érdekeit, de csak mint az Ausztria és Magyarország név alatt ismert államszövetkezet egyik

államát, amennyiben ennek érdeke a szövetkezet érdeke is. De az információk jellege és tartalma iránt bizalommal nem viseltethetünk, amint arról van szó, vajjon a nemzet egyes ügyei melyekben tekintendők oly belügyeknek, melyek sem alkotmány, sem népjogilag, sem a külföld, de még csak a szövetkezett állam előtt sem minősíthetők a szövetkezettek között fenálló megegyezés értelmében közösügyeknek.

Ezen esetekben az információk reánk nézve veszedelmesek lehetnek.

És épen ezért, de egyedül csak ezért kell megnyugodnunk abban, hogy saját belügyünkről lévén szó, a politikusok erejük szétforgácsolásával első sorban is a külföldi sajtónak révén a a külföld információjára gondoljanak. Nagyon vizsás, bántó állapot ez, de így van.

A balkánfélszigeti kis államok detronizálhatnak, véres forradalmakat támaszthatnak, ebbe a külföldnek semmi beleszólása, legfőleg diplomataíthívja vissza, de nálunk egyetlen országgyűlési határozatot nem is forradalomnak, hanem lázadásnak minősíthetnek a szövetséges nagyhatalmak előtt, amelyek természetesen más elbírálás alá veszik ügyünket, mint ha csupán azon meggyőződést meríthetnék diplomáciai információk révén, hogy a nemzet az uralkodó személynek és jogainak tiszteletben tartásával csak is jogaiért küzd.

Nem csudálhatjuk tehát, ha ránk nézve a külföld sajtója elsőrendű fontossággal bír, s ha lapjaink aggodalommal vagy örömmel idézik a világsajtónak a magyar helyzetről alkotott véleményeit, aggodalommal, ha e vélemény, mint például az angol Times lázadóknak minősíti a magyar mozgalom vezetőit, vagy norvégomániának a magyar mozgalmat; vagy örömmel, ha valamely külföldi

világ, mint a nemzeti jogokért folytatott igazságos harcról beszél a magyar parlament jelen küzdelmeiről.

Most is aggodalommal teljes várakozással várják Magyarországon nagy politikusai a külföld sajtójának véleményét. Ne csodálkozzék tehát senki, ha mintegy fájdalommal sóhajtunk fel s bevalljuk, hogy ebben a tekintetben a kis Szerbia, Bulgária, Románia, Montenegro államférfiai sokkal irigylésreméltóbbak, mint az ezeréves Magyarország nagy államférfiai.

És aki a nemzet jogait szereti, az ezt az aggodalmat csak tisztelni tudja, ebben az aggodalomban csak osztozni tud, bármily vizsásnak tűnjék is fel neki az egész dolog.

Kilépések a szabadelvűpártból.
Piukovics József és Vészi József a mai lapok szerint a szabadelvűpártból kiléptek.

A helyzet.

— Sajáttudósítónktól. —

Budapest, június 23.

Még jóformán le sem tárgyalta a politikai világ a szerdai ülés szenzációit és tegnap este máris újabb események sorozata kezdett felvonulni. A kormány négy órán át minisztertanácsot tartott és ennek utána Fejérváry Géza báró délután 5 órakor Királyhidára utazott. Természetesen most már mindenféle arra voltak kíváncsiak, hogy mi lesz a kihallgatáson: beadja-e Fejérváry a kormány lemondását vagy sem. E pillanatban még nem lehet ezt megállapítani, kombinációkba se lehet bocsátkozni, mert ugyanannyi tény-körülmény látszik igazolni a lemondást, mint a megmaradást.

Fejérváry Géza báró Bécsben töltötte az éjjelt s csak ma korán reggel utazott Bruck-királyhidára, ahol a király hadgyakorlaton vesz részt. Tegnap este, Bécsbe érkezte után, meghallgatta Vértessy min. tanácsos jelentését a király személye körüli miniszterium ügyeiről. Ma reggel aztán Bruck-királyhidára utazott a király külön hadiszállására és délutáni egy órakor külön kihallgatásra jelentkezett.

Eddig terjednek hireink, eddig a pillanatig.

Itt Budapesten a politikusok izgatott kíváncsisággal lesik a kihallgatás eredményét, amely feltétlenül fordulatot ad a bizonytalanul haladó eseményeknek.

A koalíció tagjainak jelentős része már elutazott a fővárosból. A vezérbizottság határozatához képest sűrűn fognak rendezni népgyűléseket és beszámolókat.

A szabadelvű párt tagjainak egy része is elutazott Budapestről.

Patyánszki Elek ma bejelentette a szabadelvűpártból való kilépését. — Egyéb kilépés e pillanatig nem történt.

Justh Gyula megkérte e sorok íróját annak a közreadására, hogy valótlán egyes lapok ama hire, hogy a szerda délutáni találkozón Fejérváry őt a béke közvetítésére kérte volna. Az nem áll. Fejérváry csak megköszönte neki, hogy az ülésen oly pártatlanul és erélyesen elnökölt.

Egyébként Justh Gyulát bárhova megy, mindenütt meleg fogadtatásban részesítik.

Apponyi Albert gróf vasárnap több függetlenségi képviselő társágában Técsőre utazik a függetlenségi jelölt támogatására.

A 13 vasutas pöre a Kurián.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, jun. 23.

A Kuria ma délelőtt folytatta a vasutas sztrájk tizenhárom vezérének a bűnpörét.

A tizenhárom vádlottat tudvalevőleg fölmentette a törvényszék, azzal az indoklással, hogy a vasutas nem közhivatalnok.

Az ítéletábla szintén fölmentette őket, de azért, mert büntető cselekedetet nem követtek el. Hogy közhivatalnok a vasutas — azt a tábla kimondotta.

A Kuria tanácskozó termében ma nagy közönség gyűlt össze, hogy a szenzációs pörben az utolsó szót meghallhassa.

Már délelőtt tizenegy órakor Bömches Gyula elnök ki is hirdette a Kuria végzését. A legfelső bíróság a koronaügyész semmiségi panaszát mint alaptalant elutasította és a két alsóbíróság ítéletéhez hozzájárult. Így tehát most már a vasuti sztrájkbizottság tagjait jogerősen fölmentették a súlyos vád alól.

Dr. Heiszler J. orvostudor
Vizgyógyintezete

Szabadka, Mária-Terézia park, vasút mellett

Gyógy módok: massage, vizcúra, szénasavas fürdők (nauheimi).
Villanyozás, továbbá orvosi torn

Javalva van: az idegbetegségeknél mint: idegesség, hysteria, főfájás, és szédülésnél. A légző szervek betegségénél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív bajoknál: szénsavas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvényénél. Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

Telefon 211. sz.
Prospectus

Építkezések és árlejtések a megyében.

Ujvidék. Az ujvidéki róm kath. egyházközség versenyt hirdet az ujvidéki rk. plébánia templom helyreállításánál végzendő: kőműves munkára 881 kor. 12 fill., ács munkára 10679 kor. 50 fill., bádigos munkára 5263 kor. 96 fill., vagyis összesen 16824 kor. 28 fill. előirányzattal. Az írásbeli ajánlatok az előirányzati összeg 5%-át tevő bántpénz kapcsán f. é. június 24-ikén d. u. 5 óráig az egyházközség irodájában adhatók be és akár az összes munkákra, akár egyesekre vonatkozhatnak. Az építésre vonatkozó tervek, a költségvetés és a szerződési feltételek a hitközség irodájában tekinthetők meg.

Kula. A Pekla-pusztai állami rizstelepen építendő cselédház és magtár 28.667 korona 22 fillérral előirányzott építési munkálatainak vállalatba adása végett, az állami rizstelep kezelősege Bács-Kulán versenytárgyalást tartott. Ajánlatot tettek: Löwinger Samu [Palánka] 30%, Lotz András [Ó-Verbász] 70%, Hermann Miklós [Torzsa] 70% engedménnyel, Blum Frigyes [Torzsa] 13% és Hähnel Péter és Henrik [Bulkesz] 70% áremeléssel. Lotz András és Hermann Miklós új ajánlat beadásra hivattak fel.

Építkezések Mozsoron. Mozsor község 10557 korona 43 fillér költséggel menedék házat 8280 kor. 68 fillérral iskolát és 7548 kor. 23 fillérral tanítói lakást akarván építtetni versenyt hirdetett. Az e versenyen beadott ajánlatok között a legelőnyösebb volt Neujahr Vilmos titeli vállalkozó ajánlata, átlag mintegy 56% áremeléssel, melyet a községi képviselő testület elfogadására ajánlott.

A Bácsopolyán épült templom orgonájának szállítására Angszter József és fia pécsi orgona készítő cég nyert megbízást.

Zsabllya községében az utcák és terek szabályozásáról szóló 15788/538/1904. jkv. számú megyei szabályrendelet 1. §. értelmében a szabályozási vonalak megállapítások s ezen vonalak a község kataszteri térképében esetleg újból összeállítandó térképébe lesznek berajzolandók. Mindazon okl. mérnökök, kik ezen munkálatokat elnyerni óhajtják, ajánlataikat folyó évi július hó 1-ig a község előjáróságánál adhatják be, mert később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Június 25. A szabadkai műkedvelő ifjúság táncmulatsága a Gőncöl-féle házban.

Június 28. A szabadkai Sport egyesület közgyűlése, d. u. 6 órákor, az egylet helyi ségében.

Június 25. Az általános ipart stület közgyűlése a Hungária nagytermében.

Július 16. Országos atletikai viadal Palánkán.

Július 2. A cipész és eszmadai munkások szabadkai csoportjának táncvigalma a Hungáriában.

Július 16. A magyarországi szabómunkások és munkások szakszervezetének szabadkai csoportjának zártkörű táncvigalma a városligetben.

Országos vásár. Július 1. Szabadka.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Boross Lajos pénzügyi számtisztet a zombori pénzügyigazgatósághoz pénzügyi számellenőrre nevezte ki.

A tisztviselők fizetési pótléka. Lang Simon indítványt adott be a közgyűléshez, melyben azt kívánja, hogy törölje el a törvényhatósági bizottság az egyes tisztviselőknek most fizetett szolgálati pótlékot. Indítványát azzal okolja, hogy e pótlék most a fizetés emelése után fölöslegessé vált.

Az érettségi eredménye. Ma hirdették ki a gimnáziumban a szóbeli érettségi eredményét, mely teljesen megfelelt az osztály vizsga és az írásbeli eredményének, vagyis ép oly rossz volt, mint az előbbieneké. Az osztályvizsgán 40 tanuló közül elbukott 2 egy esztendőre, 3 pedig 3 hónapra. Az érettségire harmincnyolc tanuló jelentkezett, ezek közül az írásbelin elbukott hét egy esztendőre. Végül pedig a szóbelire bocsájtott huszonhét tanuló közül egy elbukott egy esztendőre, öt pedig három hónapra, ötven teljesen, hatan jól és tizenegyen egyszerűen érettek lettek. Az eredmény, amint a számadatokból kitűnik, nagyon rossz, olyan rossz, hogy talán az egész országban a legrosszabbab közé tartozik, mert hiszen aligha van intézet, ahol a tanulók 50 százalékánál több bukik el. Az érettek névsorát itt közöljük: Jelesen érettek: Pirnitzer Miksa, Szutrély Antal, Szokola Leó, Tóth Gyula és Wilhelm Jenő. Jól érettek: Verits Emil, Kosztolányi Antal, Sternbach József, Schossberger Endre, Weiszberger Jenő és Vértes Árpád. Érettek: Balogh József, Beck Lajos, Grünfeld Jenő, Handelsman Károly, Kalmár Antal, Kováts Lajos, Matievics József, Scherer Márton, Tuba Lajos és Tary Péter.

Vármegyei közgyűlés. Bácsbodrog vármegye e hó 28-án évnegyedes közgyűlést tart. A tárgyszorozat 243. pontból áll, köztük Heves, Zemplén és Baja város törvényhatóságainak ismeretes átiratai. Nincs felvéve Borsód vármegye átirata az adó és ujonc megtagadása ügyében, melyben a kinevezett kormányt el nem ismeri és a tisztviselőknek a kormányrendeletek végrehajtását megtiltja. De miként értesülünk, ehhez és Pestvármegye ismeretes határozatához hasonló indítványt be fognak nyújtani e közgyűlésre.

Megfelelő tanács javaslat. Petonszky József törvényhatósági bizottsági tag felelősséget nyújtott be a közgyűléshez a tanács azon javaslata ellen, amely az ipariskolai rajztanfolyam hallgatása végett városi segélyt kérő tanulókat kérelmükkel elutasította.

Eltűnt diák. Tegnap és ma kalandos hírek keringtek Bresics Kosztics Miklósról az eltűnt matursorsról. Mindaddig azonban egyik verzió sem bizonyult valósnak. Annyi tény, hogy az elkeseredett ifjút többben látták aznap reggel, amint sietve igyekezett a vasuti állomás felé, de

hogy elutazott-e és hová, az mindaddig rejtély. A rendőrségnél bevették fel törődött édes anyja panasztát, aki bejelentette fiának eltűnését.

Halálozás. Inhoff József a maga és az alulírottak nevében mélyen elsomorodott szívvvel jelenti, hogy forrón szeretett neje Inhoff Józsefné Kammerer Margit tanítónő életének 32-ik és boldog házasságának 12-ik évében f. hó 19-én este fél 10 órákor a halotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt. — A drága halott hült tetemei folyó hó 21-én d. e. fél 11 órákor fognak a katymári rk. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyász mise ugyancsak f. hó 1-én reggel 8 órákor a katymári rk. plébánia templomban fog az Urnak bemutatni. Katymár, 1905. június hó 20-án. Az elhunytat gyászolják még: József, Margit, Etelka, Mariska, Rozina gyermekei; Inhoff János após; Kammerer Mihály, Kammerer Mariska férjezett Puketz Kálmánné testvérei; Puketz Kálmán, Kammerer Félixné, özv. Rakk Péterné, Hell György és neje, Inhoff János és neje, özv. Bozsek Ferencné sógorai és sógornői; még számos rokonai és ismerősei. Áldás és béke hamvaira!

Ünneplés. A topolyai adóhivatal tisztikara, meleg ovációban részesítette Jóó Endre adótárnok főnökét, aki most töltötte be hivatalnokskodásának huszadik évét. A tisztársak nevében Gyurcsányi Emil üdvözölte a főnököt, ki azt szívélyes szavakban megköszönte.

Villamos közlekedés. Utóbbi időben sok panasz hallható a palicsi villamos vasut közlekedése ellen. Különösen ünnepnapokon, az esti órákban visszatérő közönség valóságos torturáknak van kitéve a közlekedő kocsik elégtelensége miatt. A múlt években ilyen bajok nem fordultak elő, mert a társaság mostani igazgatója személyesen ügyelt fel a zavartalan közlekedésre. Ha már most napirenden vannak a panaszok, mi lesz július és augusztus hónapokban.

Famunkások szakszervezetének pünkösdi vasárnapi multságánál befolyt felülfizetések a következők: dr. Klein Adolf 2 k., Lipsics Sándor 1 kor., Vachsman Jenő 1 k., Keiner Vilmos butorgyáros 2 k., dr. Blum László, dr. Friesz József 1—1 kor., dr. Zsulyevits Antal 5 k., dr. Bilitz Hugó 2 kor., N. N. 1 kor., dr. Váli Dezső 1 k., dr. Mukits Simon orsz. képviselő 4 k., őrnagysága Hartman Rafaelné 3 k., Decsi Dezső 1 kor. ifj. Illés Antal gyógyszerész 2 kor., dr. Barta Antal, dr. Mamuzsits Lázár Tauszig Vilmos, Hoffmann Mihályné, 2—2 kor., Jelinek József szobrász, Szántó György 1—1 korona, Földes Samu 50 fill., Gardalits Józsefné 1 kor. Építő munkások szakszervelete 4 k., Szobafestők és mázolók szakszervelete 2 k. A felülfizetésekért a rendezőség ezuton is köszönetet mond.

Hírlapi kacsá. E napokban több helyi és vidéki hírlap közölte, hogy Szentirmay Elemér dr. ujvidéki ügyvéd — csalódott szerelem miatt a Niagara zuhatagba ugrott. Ily nevű egyén nem csak hogy nem ugrott a Niagaraába, de Ujvidéken ily egyén sosem létezett.

Német János (Szentirmay Elemér) a dalköltő pedig, aki lehet hogy csalódott szerelmes volt — tisztos halálnak halálával mult ki ez árnyékvilágból, sohasem látta a Niagara zuhatagot, legföljebb lepingálva.

Polgár politikai napilap. Főszerkesztő: Dr. Vázsonyi Vilmos, országgyűlési képviselő, aki publicisztikai munkásságát kizárólag e lapnak fogja szentelni. Az egyenlő jogon, az általános kulturán és a gazdasági igazságon felépült magyar népiállam, a polgári Magyarország: az ideál, melyet a „Polgár“ szolgálja akar Gyarapítani a lehányatlott polgári önértetet, terjeszteni a népjog tiszteletét, kitépni a reakció minden fajtájának gyökerét, támogatni a politikai és gazdasági felszabadulásra törekvő rétegeket, küzdeni az osztályállam maradványai ellen: ez a „Polgár“ politikai hitvallása. Egyvère az alkut nem ismerő radikális igazság, melyet a közélet és a társadalom minden terén érvényesíteni kíván. De a radikálizmusban is mindig a meggyőződés fogja vezetni. E cél elérésében, a lap főszerkesztőjét, dr. Vázsonyi Vilmost, a publicisztika és szépirodalom legjelebb munkásai támogatják. A „Polgár“ rendes munkatársai: Ifjabb Ábrányi Kornél vezércikk és tárca, dr. Acél Endre, Adorján Andor, Barabás Ferenc vasuti ügyek, dr. Báttaszéki Lajos dr. Benedek János vezércikk és tárca, dr. Besnyő Béla, dr. Bródi Ernő, Bródy Sándor vezércikk és tárca, Palóay Hugó, Berkes Imre, Csörgő Hugó felelősszerkesztő, Greiner Jenő, dr. Kreutzer Lipót, Krudy Gyula tárca, Lux Terka tárca, dr. Molnár Jenő, Nagy Endre, dr. Oláh Gyula, dr. Új Dezső, Serény Aladár, Szász Zoltán tárca, Szekula Jenő, dr. Szirmai Albert, Turtsányi Pvasuti ügyek, dr. Vázsonyi Vilmos főszerkesztő. A „Polgár“-ban szabad szellemű, teljesen független, demokratikus irányu. irodalmi színvonalon álló napilapot kap az olvasó. „A Polgár“ teljes tájékoztatást ad a politika, az irodalom, a művészet, a gazdasági élet és a társadalom minden mozzanatáról és legolcsóbb ilyen terjedelmű napilap, mert „A Polgár“ egyes száma a fővárosban és vidéken 2 krajcár (négy fillér). Elefizetési árai pedig a következők: egész évre 16 korona, fél évre 8 korona, negyed évre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér. „A Polgár“ megjelenik mindennap reggel, ünnep és vasárnap után is. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 37.

Szabadkai gyógyszer Japánban. Nemrégiben hirt adtunk arról, hogy Katona Ágoston helybeli gyógyszerész csodás hatású növényessencia fluidjából a szenvedő japán katonák gyógyítására Togo tábornok címére 1000 üvegnyi szállítványt küldött Japánba. Ma sürgöny érkezett Oyama tábornoktól, aki a kitűnő hatásának bizonyult gyógyszerből újabb 10000 üveggel rendelt a japán hadsereg céljaira.

Ki ukott az ablakon. Nagy riadalom okozott ma délután a Batthyányi utcában történt baleset. A Weinhut tőle ház emeleti lakos-tályának egyik ablakából Ciprits Róza cselédleány ablaktisztogatás

Weitzenfeld Márczell
kender, kötél, zsineg zsák, ponyva és lópokróc raktára

Telefonszám 190. SZABADKA Kovács-utca 294.

Gabona zsák 4 nyüstös 30, len zsák 40 krtól. Borszűrő zsák. Vizmentes és rostáló ponyvák négyzetméterenként 40 krtól.

Kötélárak, u. m.: istrán, kötőfék, rudálló kötelek stb. a legolcsóbb árban, csakis I. kenderből legjobb mihőségben.

Tennis pályák teljes berendezése 100 K.

Függő ágy (hengematté) 3 korona — Halásháló, tornaszerek a legolcsóbb árban. Lótakaró hálók 10 koronától kezdve. Lópokrócok gyári raktára.

közben elszédült és egyensúlyt veszítve kiesett az utca kövezetére. A mentők segélynyújtás végett azonnal a helyszínére siettek, de a leánynak jelentéktelen horzsolás és ijedségen kívül egyéb baja nem esett.

— **Tarka színpad az Otthonban.** Méltánylást és elismerést érdemel az Otthon kávéház agilis tulajdonosa, hogy az unalmas nyári hónapokban hétről hétre újabb és érdekesebb attrakciókkal lepi meg kávéházának látogatóit. Ma az országiszerte ismert és kedvelt Szűcs Laci-féle variétéársulat kezdte meg vendéglátótevékenységét. Gondör Aurél és Váradi Arthur a legjobb magyar dalkomikusok, Pips a családias hű állathang imitátor, Kalmár Rusi hangversenyének vezetője, Dzelma Nana kitűnő táncosnő, Ferenci Kamilla énekesnő mindannyi elsőrangú artista. Befejezésül mulattató bohócságot adnak elő. A közönség érthető elismeréssel honorálta az összes szereplőket.

— **Udvarlás közben.** Bács-Bokodon Henerári Sebestyén egy leánynak udvarolt a kapuban. Ezt meglátta Szorg József, odament és több társával együtt megtámadták, majd verték Henerárit. Henerári védekezés közben bicskát rántott és Szorgot kétszer hasba szurta. Szorg most élet és halál között lebeg. A bajai bíróság megindította a vizsgálatot.

— **Táncanfolyam Palicson.** Landau Géza táncanítót a fürdő saion alkalmával Palicson tánccurzút tart, kizárólag gyermekek számára, melyre ez uton is felhívjuk az érdekelt szülők figyelmét. Jelentkezni a palicsi bazárban már lehet.

Leesett a kocsirol. Horvát Pál kelebiai földművelő ma délelőtt a halasi uton leesett a kocsijáról és a kerekek közé került, amelyek lábát összezúzták.

A gyümölcs befőzés titka

meg van oldva egy új szerrel. Ezen igen fontos újítás Amerikai Gyümölcs Salicyl néven jön forgalomba, amelynek használata által a befőzött gyümölcsök, tiszta átlátszó színüket és keménységüket éveken keresztül megtartják. Nem drágább, sőt még olcsóbb, a fűszerkereskedésben vásárolt, közönséges és az emberi szervezetre ártalmas salicylsavnál. Minden csomagon az **Amerikai Gyümölcs Salicyl** gyártó részvénytársaság neve és az **Oroszlán** védjegy látható. Kapható 10—20—30 filléres és 1 koronás csomagokban. Vásárlásnál csak **Amerikai Gyümölcs Salicyl** az **Oroszlán** védjegyvel kérjen mindenki. Magyarországi főraktár: **Wachsmann és Vellner** (Zalán Béla utódai) droguüzletében Szabadkán, Kossuth-utca.

Innen onnan.

Egy katonatisztet faggatott egy civil a minap.

— Hogy is volt kérem a harc a Jalu folyó mellett?

— Nézze barátom, válaszolta a katonatiszt. Képzeld hogy a tenyere két részre van osztva. Középen folyik a Jalu — jobbról ágyuznak a japánok, balról az oroszok. A mikor a japánok összeágyuzták az oroszokat, átvonultak a Jalu folyón.

A civil nézi kinyitott tenyerét, egyszerre csak örvendezve felkiált.

— Hadnagy ur, hadnagy ur, mondja minek az a sok lövöldözés, mire való az emberhalál. Becsukom a tenyereimet — azzal az oroszok is a japánok is beleesnek a Jalu folyóba és vége van a háborúnak.

* * *

Az egyik szabadkai patikába éjnek idején becsenget egy csavargónak látszó ember. Hosszas csengetés után végre kidugja a fejét a segéd és rá szól az obskurus alakra:

— Hát maga mit akar itt?

— Kérek alásan 3 krajcárért bajuszpedrőt!

— Mondja csak, — szól rá a segéd, — van magának pofája engem felköltetni ilyen késő időben!... Hordja el magát!!...

— Ne gorombáskodjék az ur, mert mindjárt más patikába megyek!

* * *

A fotografushoz beállit Nagy Petronelle és megkéri, hogy csináljon róla egy szép fotografiát. A fotografus udvariasan fogadja a szép konyhatündért, odaállítja a masina elé. Eligazítja a ruhája fodrát. Megsérül a fejét hogy ne mozogjon, a fekete kendő alá buvik, kijön onnan s megkéri a leányt, hogy mosolyogjon hát egy kicsit.

A leány nem mosolyog.

A fotografus újra megszólal:

— Kérem kisasszony, mosolyogjon egy kisé!

— Hangosan? — kérdi a tündér.

TÁVIRATOK

A király csapatszemléje.

Királyhida, június 23. A király ma reggel ideérkezett, Kiséretében voltak: Frigyes főherceg, Pitreich hadügyminiszter; Paar és Bolfrass főhadsegédek. A fogadtatásra megjelentek; Üxkül hadtestparancsnok, a főispán, az alispán és az osztrák részről a Bezirskhauptmann és a polgármester. A király azonnal a gyakorlatok színhelyére ment, ahol Lipót Salvator főherceg tette meg a szokásos jelentést. A király először a bécsi háziezredet, a Deutschmeis-

tereket inspiciálta és végig nézte a 3. zászlóaljnak, majd a 4. bosnyák gyalogezrednek gyakorlatát. Csak ezután tért vissza szállására, ahol a 10 órakor érkezett báró Fejérváry Géza miniszterelnököt fogadta.

A háboru.

Pétervár, jun. 23. A „Novoje Wremja“ néhány orosz tiszt levelét közli, amelyek a legutóbbi orosz vereségek okait magyarázzák. A mandzsuri harctéren az orosz hadsereg helyzetét reménytelennek mondják ezek a levelek. A behívott tartalékosokat negyvenéves szakállas bácsiknak nevezik, akik minden katonai magatartást nélkülöznek. Határozottan elposványosodtak, a kik ápolásra szorultak, de harcra egyáltalában képtelenek. Sok köztük a beteg, de sokkal több olyan van közöttük, aki behívását igazságtalannak és törvénytelennek tartja és mindenképpen tiltakozik ellene nemcsak akkor, ha egymás közt beszélgetnek, hanem egészen nyíltan, még a tisztek jelenlétében is. A lázongás lappang, de egyre veszedelmesebben terjed. A legnagyobb baj az, ugymondják a levélírók, hogy ilyen elégedetlen és lázadásra hajló tartalékosok a mandzsuri hadsereg harminc százalékát teszik ki. Ez az eleme a hadseregnek határozottan befolyást gyakorol a fiatalabb elemekre is és az egyik oka annak, hogy a hadseregben az elégedetlenség mind nagyobb mérvet ölt.

Prielle Kornélia jobban van.

Budapest, jun. 23. A Nemzeti Színház nagy művésznőjének állapotában ma éjjel javulás állott be. Ma reggel lapokat kéretett s nagy érdeklődéssel hallgatta társalkodónője felolvasását.

Nagybeteg érsek.

Eszék, jun. 23. Dr. Stadler szerajevói érsek súlyosan megbetegedett.

Közeledő pestis-járvány.

Trieszt, jun. 23. A tengerészeti hatóság hivatalos közlése szerint hatóságilag megállapították a fékelyes pestist Szingaporeban és Veleslei tartományban, miért is a Maláji félszigetről és Indiából jövőket az 1904. évi augusztus 12-iki tengeri hatóságügyi 12468. sz. rendelet szerint kezelik.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Gozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásért mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosság szeszes italt. A COZA oly csendes és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezrei békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhesen biztos hatásáról. Keszkesküdj, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA. 550. sz. Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE (Dept. 550.) 62. Chaucery Lane, London, Anglia.

Tiszta és jó csomagolópapir lapunk nyomdájában kiönként is kapható.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az elhagyott férj bosszúja.

— Esküdszói tárgyalás. — Borzalmas gyilkosság történt e hó 1-én, miről annak idején lapunkban is részletes tudósítást adtunk, az Ódor-utcában, Biermann Jakab sörkereskedő házában. A házban néhány hónap óta szolgáló cselédet Kovács Annát, a vele vadházasságban élt Pénzes István nevű munkás, mert nem akart vele újra közös háztartásba menni, kegyetlen módon sebezte halálra. Pénzes gyakrabban eljár a házhoz és mint a házbéliek is állítják, több ízben halálos fenyegetésekkel akarta kényszeríteni az asszonyt, hogy térjen hozzá vissza. Az asszony, csak hogy szabaduljon a brutális ember-től, ígéretet tett, hogy 1-én, amikor

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!

Ovakodjunk tehát hatáskülföldi utánzatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu KATONA-féle igazi Növény Essenzia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapest: Török József gyógyszerháza; Kapható Szabadkán: Katona Agoston gyógyszerész Csernovits-utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi-tér; Zalán Béla droguistás Kossuth u; ifj. Hoffmann József gyógyszerháza III. kör Zimonyi ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!

Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetlenül megbízható nagy gyógyhatásu házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendetlenséget, megszüntet gyomor- és hasgörcsöt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvényénél csuznál, tagszagatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!

Pénzes új lakásba akart költözködni, visszatér hozzá. Tényleg azonban rettegett attól az eshetőségtől, hogy még egyszer eltűnjön a durva ember bántalmait és többeknek mondotta is, hogy alkalmasabb időben megy vissza hozzá, a mikor úgy megszűnhetik, hogy többé Pénzes fel nem találhatja.

Estefelé Pénzes már ott volt Biermannnál és kérdőre vette az asszonyt, hogy ígéretét miért nem váltotta be, majd bántalmazni kezdte s mikor a szegény asszony segítségért kiáltozott, a vadállatias ember éles bicskáját áldozata hasába szurta, úgy hogy a belei azonnal kifordultak. A hatalmas döfés hét helyen lyukgatta át a beleket. Egész éjen át tartó kínlás után reggelre az asszony kiszívott.

A kir. ügyészség által szándékos emberölés büntetvével vádolva állott ma Pénzes István a szabadkai esküdtbíró előtt.

Az esküdtbíró elnöke dr. Polgár József, szavazó bírák Marián Miklós és Máhr Antal voltak. A vádhatóságot dr. Eperjessy Béla kir. ügyész képviselte, vádlottat dr. Guttmann József ügyvéd védte.

Esküdtekül kisorsoltattak: Schreiber Mór dr., Birkás József, Sinkovics József, Latki Lajos, Deák István, Koch Mór, Herzl József, Lendvay Antal, Majláth Gergely, Páncsics József, Lyubibratich Kelemen, Bartek Károly. Póttag Máncs Vince.

Vádlott kihallgatása és az egész tárgyalás folyamán részegséggel védekezett és a terhelő bizonyítékok egész halmaza dacára állhatatosan megmaradt amellett, hogy a terhére rótt bűncselekmény elkövetésére nem emlékezik.

A tanúk egybehangzóan azt vallották, hogy a házban egyedül Pénzes tartózkodott, a meggyilkolttal csakis ő érintkezett és a tett elkövetése után eszeveszetten rohant el a házból. A véres bicskát és a helyszínén maradt cipőt is a magáénak ismerte el, de áldozata is közvetlenül a véres merénylet után a háziak kérdésére azzal felelt, hogy „megszurta ez a bitang.”

A bizonyító eljárás befejezése, a vád és védbeszédek elhangzása után az esküdtek meghozták verdiktjüket, melybe Pénzes Istvánt a szándékos emberölés büntetésében bűnösnek mondták ki, mire a kir. törvszék hét évi fegyházbüntetésre ítélte.

A zentai polgármester fiának bűnügye. Szándékos emberölés büntetésének kísérlete miatt vádolt Dudás Emil (Dudás Lajos zentai polgármester fia) ellen folyamatban levő büntető ügyben az esküdtszéki fő-tárgyalás folyó hó 26-án (Hétfőn) tartatik meg, mely alkalommal a hallgató közönség csak a Varga László igazgatónál — korlátolt számban — kapható igazolványokkal juthat a tárgyalási terembe.

SPORT.

Sport egyesület Temesvárott. F. hó 22-én mérkőzött Temesvárott a Szabadkai Sport Egyesület az ottani football Clubbal igen hálás közönség előtt. Nem egyszer jutott ki a taps és éljen a szabadkaiaknak. Az eredmény 4:2 Szabadka javára, erős küzdelem után. Ugyancsak f. hó 25-én d. u. 5 órakor fog mérkőzni a városligetben a sport egyesület a budapesti „M. U. E.” football csapatával, amely csapat az országban az első rendűek között foglal helyett. A verseny után első este 9 órakor

a városligeti nagyvendéglőben táncvigalom lesz, melyre a jegyek már is nagyban fogynak, mert Bpestről vagy 30 fiatal ember érkezik a footballra és a bála. Együttal értesítetik a n. é. közönség, hogy a táncvigalomra külön meghívó nem lesz kibocsátva. Belépti jegyek: Páholy ülés 2 kor., ülőhely 1 kor., állóhely 40 fill., tanulójegy 30 fill. A páholy ülési jegy érvényes este a táncra is Sport egyesületi tagok a 2 kor. jegyet 1 kor. 50 fill., az 1 kor. jegyet 80 fillérral fizetik. Jegyek kaphatók az egyesületi helyiségben, továbbá Krécsy, Sugár Béla és Schulhoff Albert kereskedőknél és a rendezőségénél. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak, annál is inkább, mert úgy a football valamint a táncvigalom befolyt tiszta jövedelem egy része a szegény tanulók felségélyezésére lesz fordítva.

REGÉNY CSARNOK.

A fekete boríték.

Németből: Kőrömczy Ernő. 0.

VII.

A lefejezett.

Öt perc mult el így feszült várakozás közt. Akkor hirtelen megcsikorgott az ut kavicsos porondja. A két férfi az ablakhoz ugrott s a fák koronáján átszűrődő gyér holdvilágnál egy fehér alakot láttak távozni a pavillonból. Aztán egyszerre néma csend lett újra.

— Ki volt ez? — Kérdezte Spavento.

— A hercegnő, — de most jön-jön utánam! Kevés időnk van, most tartok tőle, hogy bármely percben visszatérhet.

Azzal zsebében kotorászott, hogy az ajtó kulcsát megkeresse; alig intett azonban Spaventonak, hogy kövesse, amint az ajtón újra három kopogtatás hangzott.

— Látja édesem! — szöjt Bernát, — e házban öt pernyi nyugalma sincs az embernek, — kiálthatatlan ez az asszony.

A szemközt levő ajtón egy fekete ruhás inas lépett be, ki Bernátot a hercegné elé hívta.

— De ha nem térhet vissza? — Kérdezte Spavento.

— Ha egy óra mulva nem leszek itt, úgy tessék a parkba menni. Ez a kulcs valamennyi ajtóba beleillik. A baloldali kertajtón Champs Elysee-re juthat.

— S ez esetben mikor látom újra?

— Holnapután az olasz színházban — szöjt Bernát és eltűnt.

Spavento belevágta magát egy karosszékebe s hosszan elgondolkozott. Akkor fölállt s hosszú, türelmetlen léptekkel kezdte méregetni a szalont. Mindaz, mit Bernát mesélt, különösnek tűnt föl előtte s fejében ezer aggódó kérdés kergette egymást. Micsoda titkot takar e ház? Kicsoda tulajdonképen ez a Bernát? Ki az a lefejezett ember? Tekintete újra arra az ajtóra esett. Valami úgy húzta, unszolta, hogy betekintszen s megkapja a dolog nyitját, de elfogódása még egyre tartott.

Végre erőt vett magán s megfordította a kulcsot a zárban. Belépett, de szeme csak lassan szokott hozzá a sötétes félhomályhoz, melyet az a pislogó lámpa nem bírt eloszlatni. Lassan-lassan aztán megtudta különböztetni a tárgyakat. Jobbról imazsámoly, hátul egy ébenfeszü-

let, a szoba közepén egy üvegfüdelű koporsó...

Egy pillanatig habozott, de aztán odalépett a koporsóhoz, ráhajolt, hogy jobban lásson — és —

Rémes kiáltás lebbent el ajkáról. A koporsóban egy hulla feküdt — de nem egészben — hanem ijesztő módon megcsontkítva, — egy roncs — fejét ugrátszik lemetszették, de lábait és kezeit erőszakkal lépték le a törzsről.

Spavento hajaszála égnek meredt a borzalomtól s hideg veríték gyöngyözött homlokán. De azért újra fölfeje hajolt — nem! nem csalódott! — most is csak azt a csonka hullát látta maga előtt.

Egyszerre azonban egész testében megremegett s kezével a koporsó szélébe fogódzva, dühös káromkodásban tört ki.

— Itt, itt! — susogta — itt a mellén van egy fekete folt! Azt hi szem nem vagyok eszemnél. Nem, nem! Lehetetlen! De hol vagyok? Micsoda gonosz szellem küldött ez elátkozott házba?

Kezével homlokához kapott s kifutott a másik szobába. Az is üres volt, a gyertya kialudt, Bernát ugy látszik nem tért vissza. A nagy sötétben tapogatózva nyult a kilincs után s csakhamar kint termett a parkban. A kavics csikorgott léptei alatt s ő kimondhatlan félelemtől elkapatva futva rohant végig a parkon, anélkül, hogy tudta volna hová.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P Í T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

Pénztárnoknő felvétetik egy helybeli nagyobb üzletben magyar, német és bunjevác nyelv ismerete megkívánatik. Ovadékképesek előnyben ésszesülnek. Cim a kiadóhivatalban.

Irni és olvasni tudó fiatal ember bolti szolga minőségben nálam alkalmazást nyerhet. — Vig Zs. Sándor könyv- és papírkereskedésében, Szabadkán.

Varró leányok figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cim Fazekas János férjviszabó VI. Torma utca 60g

Két tanonc felvétetik Tumbász Ferenc főtéri kézműáru üzletében.

Pénzbeszedő csekély ovadékkal, aki árusítására is képesnek érzi magát, fix fizetés és magas jutalék mellett azonnali belépésre állandó alkalmazást nyer helyben egy elsőrendű gyári cégnél. Cim a kiadóhivatalban.

Könyvelésben és irodai teendőknél ben valamint a gépirásban is jártas leány irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban

Nőül venne önálló iparos egy oly jobb polgári házból való leányt, ki legkevesebb 2000 korona hozománnyal bír. Ajánlatok Önálló jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Vesz használt tankönyveket regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gymnasiummal. A világhírű „Progress” cigarettá hüvely főraktára Nikotina men es egyiptomi papír 100 hüvely egy doboz csak 9 kr., a legfnomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapír, írószersz. Irodai felszerelések bámulatos olc ók **Kölesön** könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbja az Antikváriumba.

Lapelárusítók

havi fizetéssel és magas jutalékkal

felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

2000 hektoliter használt és új I. rendű boros hordók

u. m.: 50, 100, 150, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 1000, 1200, 1500 és 1800 ürtartalommal kaphatók

SZÁNTÓ MÓR

ecetgyárosnál

Szabadkán. — Telefon szám 255.

Palicson

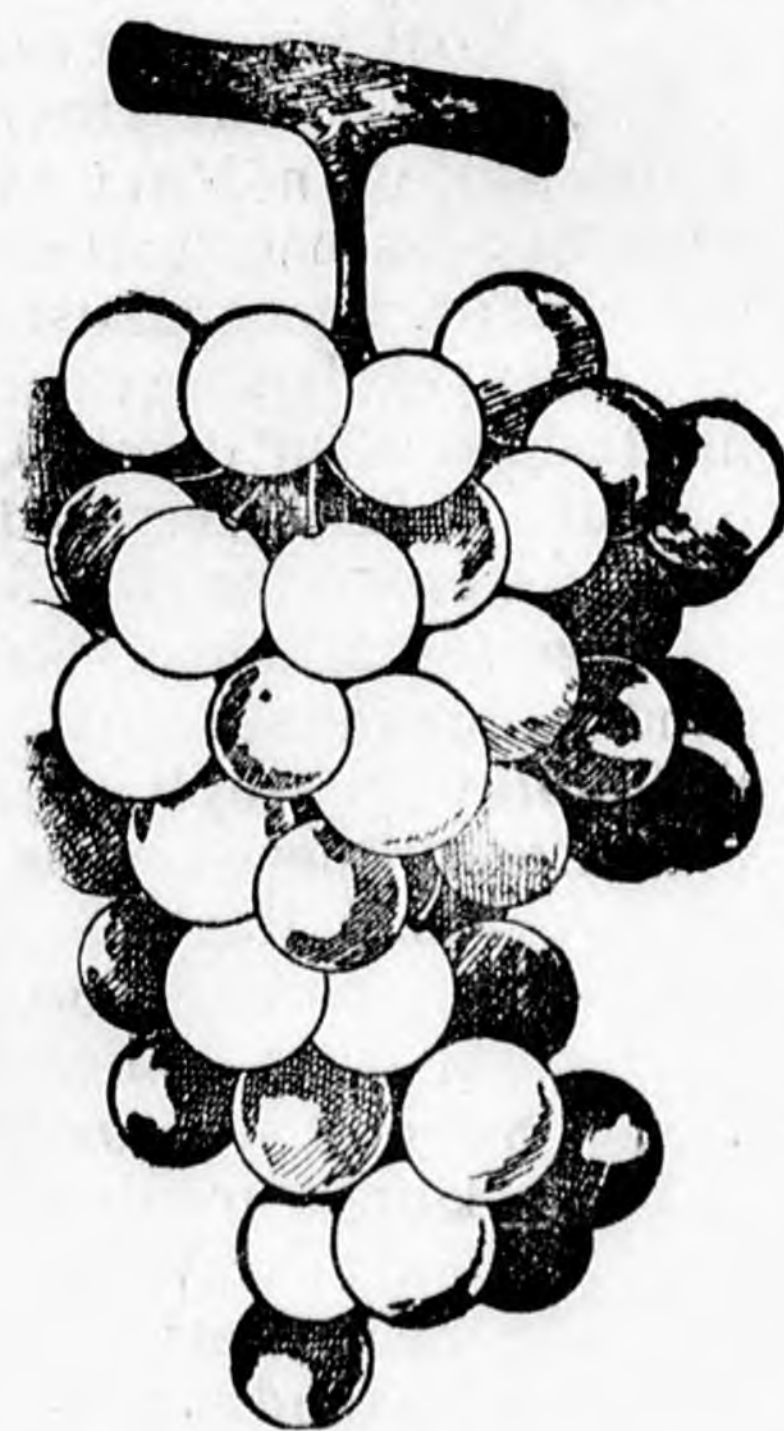
2 villa lakás

a földmives iskola közelében levő fenyvesben

butorozva vagy anélkül azonnal kiadó.

Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországnak legnagyobb szőlőiskolájának áriegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélylyel és állami felügyelet mellett létesült.

Szöllő

15 kapán felül

megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.